

Hwang Flater Analyse

ORG.NR 984 405 529 mva

Reichweinsgate 4
0254 Oslo

Telefon: 900 611 64 / 22 555 121
hwangflater_analyse@yahoo.fr

Dato: 8. januar 2007

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119, Dep
0032 Oslo

Via epost: postmottak@kd.dep.no

Deres referanse: 2006/06450

HØRINGSUTTALELSE vedrørende ”Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven” (datert 30.10.2006)

Det vises til høringsbrev av 30.10.2006 og medfølgende høringsnotat. Herved følger våre synspunkter på punkt 2 i notatet, vedrørende *Innføring av en bestemmelse i opplæringsloven om godkjenning av videregående skoler basert på bilaterale mellomstatlige avtaler*.

Vi har over flere år fulgt situasjonen i en kombinert grunnskole og videregående skole (Den franske skolen i Oslo), som mottar tilskudd fra den norske stat, i kraft av en bilateral mellomstatlig avtale. Dette er en skole som en rekke ganger har brutt norsk rett, og som generelt har tatt meget lett på regelverk, god styreskikk og endog egne vedtekter. Dertil kommer en uryddig juridisk struktur, samt vedtekter som diskriminerer etter nasjonalitet, og som ikke tilfredsstiller moderne krav til virksomhetsstyring og kontroll.

Vi kjenner ikke til forholdene i andre skoler som finansieres gjennom tilsvarende bilaterale avtaler. Den franske skolen kan imidlertid stå som en illustrasjon på den risiko man løper, når norske myndigheter forplikter seg til å gi økonomisk støtte, uten å stille relevante og tilstrekkelige krav til skolen, uten å være representert i styrende organer, uten å føre nødvendig tilsyn, og uten å ha et tilfredsstillende regelverk som regulerer skolens virksomhet.

Vi påpeker at bilaterale mellomstatlige avtaler kan bli konstruksjoner som rettslig og psykologisk gjør det ubekvemt for Norge å stille krav til skolen og føre tilsyn med den. Vi ser av høringsnotatet at Kunnskapsdepartementet fortsatt benevner Den franske skolen for *Ambassade de France Lycée français René Cassin*, til tross for at det ikke finnes noen institusjon med dette navnet, og til tross for at forholdet har vært påpekt overfor departementet tidligere. I beste fall kan *Ambassade de France Lycée français René Cassin* sies å være et merkenavn. Skoleeier heter *Association du Lycée Français d'Oslo* (forkortet *ALFO*). Dette er en norsk forening (se vedlagte vedtekter for foreningen), som har inngått en avtale med franske myndigheter (*AEFE – Agence pour l'enseignement du français à*

l'étranger), om å drive skolen etter fransk læreplan, og der franske myndigheter stiller til rådighet et visst antall årsverk, i tillegg til personalet som foreningen *ALFO* selv tilsetter. Bakgrunnen for å framstå med betegnelsen *Ambassade de France*... må antas å være at dette skal gjøre det vanskeligere for norske myndigheter å forholde seg til virksomheten, samt at de franske diplomater som ivaretar interessene til utdanningsbyrået *AEFE*, kan skape seg en autoritet (internt og eksternt) som de ellers ikke ville ha hatt.

Vi skal ikke ramse opp de mange uregelmessigheter som har foregått ved Den franske skolen, men nøye oss med å vise til et brev til departementet fra tidligere styremedlem, datert 2. mars 2004, og sak i Oslo tingrett i 2003-2004 (Oslo sak nr 03-004866 TVI/OTIR/02). Hva angår det nevnte brevet, ble dette aldri besvart av departementet, ut over at brevet ble sendt på en ørkenvandring til en underliggende etat hvis kompetanse ikke var relevant for saken.

Vi mener at det norske samfunn ikke er tjent med at staten godkjenner eller gir statsstøtte til skoler med utenlandske læreplaner, dersom skolene bryter norsk rett, har diskriminerende vedtektsbestemmelser, er konstruert slik at ansvar og beslutningsmyndighet er uklar, eller innsyn og tilsyn er vanskelig å utøve. Vi mener videre at norske myndigheter må stille en rekke konkrete krav til styringsorganer og tilsyn i forbindelse med eventuell godkjenning eller innvilgelse av statsstøtte. Slike krav er desto viktigere, når skolen i vesentlig grad følger utenlandsk læreplan, og mulighetene til skolefaglig og pedagogisk styring således vil være redusert.

Det synes også rimelig og riktig at norske myndigheter skaffer seg en rett til å oppnevne eksterne styrerepresentanter, på lik linje med utenlandske myndigheter, all den tid Norge yter tunge finansielle bidrag. I dag er det slik at franske myndigheter oppnevner 3 av 10 styrerepresentanter til Den franske skolen, mens norske myndigheter ikke oppnevner noen. Dette kan framstå som noe underlig, tatt i betraktning at skolen er ledd i et bilateralt samarbeid, at Norge bidrar økonomisk i større grad enn Frankrike, at norske barn utgjør den største gruppen på skolen (barn som har minst en norsk forelder) og at skoleeier er en norsk forening. Vi må dessuten anta at oppnevning av eksterne styrerepresentanter vil virke skjerpene på skolens ledelse og beslutningsorganer.

I sitt forslag til lovtekst fokuserer departementet på at det kan "*gjere unntak fra krava i opplæringslova, og forskrift gitt i medhald av lova*". Etter vårt syn er det viktigere å *fokusere på særskilte vilkår som bør stilles til skoler som vil følge en utenlandsk læreplan* på grunnlag av en bilateral mellomstatlig avtale. Vi foreslår derfor at en ny § 3-11 i opplæringsloven får inn en bestemmelse som presiserer departementets myndighet til å stille konkrete krav til skolens juridiske konstruksjon, styringsorganer, økonomistyring, etterlevelse av ulike regelverk mv, og tilsyn med virksomheten.

Forutsatt at skolene drives i samsvar med gjeldende norsk rett og med nødvendig kompetanse, og forutsatt at skolene har et (etter norske forhold) forsvarlig regime for virksomhetsstyring og eksternt tilsyn, stiller vi oss positivt til at norske myndigheter legger til rette for videregående skoler og grunnskoler som følger en utenlandsk læreplan (eventuelt i kombinasjon med norsk læreplan). Slike utdanningstilbud kan bidra til å styrke mangfoldet i norsk kompetanse, og oppveie noe av den språklige og kulturelle ensretting som de såkalte "internasjonale" skolene synes å skape. Det er dessuten all grunn til å tro at skoler som følger utenlandsk læreplan kan gi opphav til et betydelig konsumentoverskudd og således medføre høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Dette har sammenheng med at tilbudene er unike, og at

brukernes substitusjonsmuligheter er dårlige (sammenliknet med den offentlige skole eller ”internasjonale” skoler).

Med vennlig hilsen

Hwang Flater Dag

Docteur en Sciences Economiques de l’Institut d’Etudes Politiques de Paris

Leverandør av kunnskap til det norske folk siden 1983

Vedlegg: Vedtekter for Den franske skolen i Oslo (oversettelse)

Oversatt (fra fransk til norsk) av Hwang Flater Dag, medlem av Association du Lycée Français d'Oslo, august 2004.

Traduction (du français en norvégien) des statuts de l'Association du Lycée Français d'Oslo, par Hwang Flater Dag, membre de l'Association, août 2004.

VEDTEKTER FOR L'ASSOCIATION DU LYCEE FRANÇAIS D'OSLO

Vedtatt i ekstraordinær generalforsamling den 5. desember 1990. Endringer vedtatt i ekstraordinære generalforsamlinger 24. mai og 21. oktober 1993.

Disse vedtektene opphever og erstatter alle tidligere vedtekter.

Artikkel 1: Foreningens formål

Den 15. desember 1961 ble det i Oslo stiftet en ikke-økonomisk forening [*association à but non lucratif*], med formål å styre Den franske skolen i Oslo [*l'Ecole Française d'Oslo*], som har som oppgave å yte fransk skoleundervisning i samsvar med utdanningsprogrammene til det franske undervisningsdepartementet, tatt i betraktning nødvendige tilpasninger for å integrere undervisning i norsk språk og norsk samfunnslære.

Skolen prioriterer innskriving av franske barn og franskspråklige barn. Barn som ikke er franskspråklige, kan bli innskrevet innenfor rammen av ledig kapasitet.

Artikkel 2: Foreningens navn og forretningskontor

Foreningen ble ved sin stiftelse benevnt Association de l'Ecole Française d'Oslo (AEFO). Den fikk navnet Association du Lycée Français d'Oslo den 1. september 1991. Foreningen har sitt forretningskontor ved Den franske skolen i Oslo.

Artikkel 3: Medlemmer av foreningen

Foreningen har som ærespresident [*Président d'honneur*] den franske ambassadøren i Norge, og den har som medlemmer:

- 1) Foreldrene (foresatte) til elever som er innskrevet på skolen, forutsatt at de har betalt påløpte skolepenger.
- 2) Ansatte som har tilsetning i minst halv stilling.
- 3) Fysiske eller juridiske personer som av styret har blitt godkjent som støttemedlemmer [*membres donateurs*].

Ansatte og støttemedlemmer er ikke valgbare til styret.

Hvert medlem av foreningen tildeles en stemme. En familie med ett eller flere barn på skolen betraktes som ett medlem. Hver ansatt har en stemme, og denne kan ikke kumuleres med den stemme som den ansatte eventuelt har som forelder.

Artikkel 4: Generalforsamlingen [Assemblées Générales]

4.1) Ordinær generalforsamling

Alle medlemmer av foreningen utgjør generalforsamlingen.

Ordinær generalforsamling innkalles av foreningens styreleder en gang i året. Dato for avholdelse av generalforsamling kunngjøres skriftlig minst en måned i forkant.

Innkalling med dagsorden og sakspapirer som er nødvendig for en forsvarlig gjennomføring av generalforsamlingen, skal utsendes minst ti dager før møtet.

Generalforsamlingen skal ledes av en møteleder.

1. Den skal be daglig leder av skolen om å gi en presentasjon av skolerelaterte saker [*une présentation pédagogique*].

2. Den skal behandle:

- Styrets årsberetning
- Årsregnskapet.

3. Den tar beslutning om hvorvidt styret skal innvilges ansvarsfrihet [*quitus moral et financier*].

4. Den drøfter og fatter vedtak om de overordnede linjer i budsjettet for kommende år.

5. Den velger foreldrerepresentantene til styret samt deres varamedlemmer.

6. Den oppnevner en valgkomité bestående av tre medlemmer, hvorav minst en franskmann og en nordmann. Valgkomitéen har som oppgave å finne fram til kandidater til neste års valg av medlemmer til styret.

7. Den drøfter og uttaler seg om diverse spørsmål.

4.2) Ekstraordinær generalforsamling

Styreleder innkaller til ekstraordinær generalforsamling i tilfeller [*chaque fois*] der dette kan begrunnes ut i fra skolens interesser. Ekstraordinær generalforsamling kan også innkalles etter initiativ fra styret, etter anmodning signert av 1/3 av medlemmene eller etter anmodning fra daglig leder av skolen.

Kun en ekstraordinær generalforsamling kan endre vedtektene eller oppløse foreningen. Ethvert vedtak krever 2/3 flertall med en deltakelse [*quorum*] på 50%. Hvis generalforsamlingen ikke er beslutningsdyktig med 50% av medlemmene, skal det innkalles til en ny ekstraordinær generalforsamling. I dette tilfelle skal det ikke stilles krav til antall deltakere. Tidsintervallet mellom første og andre møte for ekstraordinær generalforsamling skal ikke være under 15 dager og ikke over 30 dager.

Innkallingen til disse generalforsamlingene må inneholde dagsorden og skal sendes til alle medlemmer av foreningen minst 10 dager i forkant.

Det kan ikke fattes vedtak i saker som ikke står på dagsorden.

Artikkel 5: Styret [Le Conseil de Gestion]

5.1) Styrets sammensetning

Styret, som velges hvert år, består av 10 medlemmer med stemmerett:

- 3 representanter fra offentlige myndigheter utnevnt av Ambassaden
- 7 foreldrerepresentanter [*élus des parents d'élèves*] valgt av generalforsamlingen
 - 3 med fransk nasjonalitet
 - 3 med norsk nasjonalitet
 - 1 fra en tredje nasjonalitet

og 4 representanter uten stemmerett [*avec voix consultative*]:

- *le délégué du Conseil Supérieur des Français de l'Etranger*
- daglig leder av skolen eller dennes stedfortreder [*directeur adjoint*]
- regnskapsansvarlig
- 1 representant valgt av de ansatte.

Dersom en styreplass blir ledig, får varamedlemmet opprykk til fast medlem, og styret kan selv konstituere [*coopter*] et nytt varamedlem.

5.2 Valg av foreldrerepresentanter til styret

Valget skal skje skriftlig [*à bulletins secrets*] og være et flertallsvalg i en valgomgang.

Konsulatets ledelse [*(le) Chef de la Chancellerie Consulaire*] skal ha ansvaret for den tekniske gjennomføringen av avstemmingen, og skal under opptellingen bistås av to stemmetellere valgt av generalforsamlingen. Kandidater til styreverv kan ikke velges som stemmetellere.

Det kan avgis stemme ved fullmektig. Ingen kan besitte flere enn to fullmakter.

Foreldre kan ikke velges som styremedlemmer [*titulaires*] for flere enn tre år sammenhengende, unntatt hvis det ikke finnes andre kandidater.

5.3) Regler for gjennomføring av styrets møter [*Fonctionnement*]

Styret skal avholde møte minst en gang pr semester og hver gang det oppstår et behov. Styret innkalles av styrets leder eller i dennes fravær at en nestleder.

Gyldig styrevedtak krever at minst 6 medlemmer med stemmerett er til stede.

Styrets vedtak fattes med simpelt flertall. Styreleders stemme gjør utslaget i tilfelle stemmelikhet.

5.4) Styrets oppgaver [*Attributions*]

1. Blant foreldrerepresentantene velger styret en leder med fransk statsborgerskap, som blir foreningens leder [*Président de l'Association*], to nestledere – hvorav en franskmann, og en kasserer.
2. Styret behandler saker vedrørende skolens pedagogiske system [*la structure pédagogique*], klassestørrelser [*les effectifs par classe et par option*], faglinjer i videregående skole [*les séries de baccalauréat*], fremmedspråk og valgfag, som daglig leder av skolen framlegger i forkant av et nytt skoleår.
3. Styret fastsetter eller endrer budsjettet etter forslag fra daglig leder av skolen og på grunnlag av det pedagogiske opplegg som følger av ovenstående ledd.
4. Styret fastsetter skolepengene innenfor budsjettets rammer, og fastsetter godtgjøring til lærere samt administrativt og teknisk personale tilsatt av foreningen.
5. Styret ansetter personalet som det lønner, etter forslag fra daglig leder av skolen og etter uttalelse fra kulturråden [*Conseiller Culturel*].
6. Styret utøver kontroll med regnskapsførselen til regnskapsansvarlig på skolen.
7. Styret beslutter igangsetting av arbeider eller andre tiltak som må gjennomføres på skolen, utarbeider planer og kostnadsoverslag, og overvåker arbeidene.

Artikkel 6: Signatur

Hva angår offisiell korrespondanse, forpliktes foreningen av styreleders signatur eller, i styreleders fravær, av signaturen til en nestleder. Daglig leder for skolen beslutter bruk av midler innenfor budsjettets rammer. Utbetalinger krever anvisning både av regnskapsansvarlig og kasserer i foreningen.

I alle andre tilfeller forpliktes foreningen ved at både styreleder og kasserer signerer.

Artikkel 7: Skolerådet [*Le Conseil d'Etablissement*]

7.1) Skolerådets sammensetning

Skolerådet består av følgende medlemmer:

1) Med stemmerett:

- daglig leder av skolen, som er rådets leder
- kulturråden
- skolens nestleder [*le directeur adjoint*]
- regnskapsansvarlig
- pedagogisk veileder [*le conseiller d'éducation*]
- 1 representant fra administrasjonen oppnevnt av kulturråden
- seks representanter valgt av personalet på skolen (fem representanter for lærerne, en representant for øvrige kategorier av ansatte)
- fire representanter valgt av foreldrene
- to representanter valgt av elevene.

2) Uten stemmerett:

- *le délégué du Conseil Supérieur des Français de l'Etranger*
- en lokal ressursperson valgt for sin kompetanse i spørsmål av sosial, økonomisk eller kulturell karakter, oppnevnt [*coopté*] av skolerådet etter forslag fra daglig leder av skolen og kulturråden
- styrets leder
- Frankrikes konsul.

7.2) Skolerådets oppgaver

Skolerådet:

- utarbeider ordensregler og interne retningslinjer for virksomheten [*le règlement intérieur*]
- gir sin anbefaling om det pedagogiske system, alle spørsmål som vedgår elevenes ve og vel [*la vie de l'établissement*], og budsjettoppfølgingen
- skal være informert om skolens budsjett og regnskap.

Reglene som gjelder for skolerådets sammensetning, valg og gjennomføring av møter, vedlegges disse vedtektene¹.

Artikkel 8: Oppløsning

Dersom foreningen oppløses, skal – etter at all gjeld er gjort opp – restdelen av formuen som har tilfalt foreningen ved direkte støtte fra den franske stat, tilkjennes den franske republikk eller en forening som har som oppgave å utbre fransk språk og kultur, og som har fått godkjenning av det franske utenriksdepartementet for å være mottaker av beløpet.

8.12.94

¹ De aktuelle reglene er ikke vedlagt denne oversettelsen.